یادداشت:
مهدی آیینی
دبیر گروه جامعه

بفرمایید سیگار آقای شهردار

برج آزادی را دود گرفته بود؛ مثل دیروز، مثل امروز، مثل فردا، اما آقای شهردار بی‌خیال آلودگی هوا دودستی فرمان دوچرخه‌اش را چسبیده بود و گاهی رکاب می‌زد. نگاه‌ها به او دوخته شده بود، برخی می‌گفتند شهردار تهران پس از عمل جراحی کمرش دوباره پا به رکاب شده و دوچرخه‌سواری را تبلیغ می‌کند.

پیروزحناچی سه‌شنبه پیش تنها نبود وقتی به سمت میدان آزادی می‌راند، چند نفر همراهش بودند؛ افرادی که مثل او کلاه ایمنی قرمز به سر گذاشته و روی زین دوچرخه مشکی‌رنگی با مارك ویوا نشسته بودند یا سوار دوچرخه‌هایی زرد، کلیددار شهر را همراهی می‌کردند.

رنگ دوچرخه تنها تفاوت همراهان شهردار نبود، آنچه بیشتر به چشم می‌آمد ماسك‌هایی بود که برخی همراهان روی صورت خود گذاشته بودند؛ ماسك‌هایی که خطر آلودگی هوا را یادآوری می‌کرد.

به گواه آمار سایت کنترل کیفیت هوای تهران، سه‌شنبه گذشته آلودگی هوا در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس قرار داشت و سایت به بازدیدکنندگانش هشدار می‌داد؛«باید فعالیت‌های طولانی یا سنگین خارج از منزل را کاهش دهند، فعالیت‌هایی که سبب می‌شود نفس کشیدن تا حدی سخت‌تر از حالت طبیعی صورت گیرد؛ مثل دویدن.»

سه‌شنبه پیش آقای شهردار بی‌توجه به هشدارهایی که سایت کنترل کیفیت هوای تهران می‌داد پا به رکاب شد، سایتی که با هزینه شهرداری اداره می‌شود تا با ارائه اطلاعات کیفیت هوا مانع آسیب دیدن بیشتر شهروندان شود. هدفی که به نظر می‌رسد آقای شهردار ۱۸۰ درجه مخالفش رکاب می‌زند!

آقای شهردار مشاوران خوبی دارد، مشاورانی که تشویق‌اش می‌کنند با پویش سه‌شنبه‌های بدون خودرو همراه شود، اما آنها یادشان رفته به آقای شهردار بگویند براساس مطالعاتی که محققان در دانشگاه‌های واشنگتن، کلمبیا و بوفالو انجام داده‌اند؛ هوای آلوده می‌تواند به اندازه دود کردن یك پاکت سیگار به ریه شهروندان آسیب بزند و اگر شهروندان فعالیت بدنی‌شان را بیشتر کنند بالتبع سیگار بیشتری نیز دود خواهند کرد.

کم نیستند افرادی که وقتی پیروز حناچی اولین بار با دوچرخه در معابر شهر حاضر شد، حرکت او را نمایشی خواندند و گفتند آقای شهردار به‌جای صرف وقت برای چنین نمایشی بهتر است گرهی از مشکلات کلانشهر تهران باز کند، مشکلاتی که کلانشهر تهران را به شهری نامهربان برای شهروندانش بدل کرده، برای مثال نبود پیاده‌رو و پل عابر مناسب جان شهروندان را به بازی گرفته تا آنجا که در نوروز ۹۷ عابران پیاده ۴۰ درصد آمار فوت ناشی از حوادث رانندگی را به خود اختصاص دادند.

بنابراین چنانچه شهردار تهران قصد دارد برای زیست‌پذیر کردن شهر تهران قدمی بردارد، بهتر است برای توسعه حمل‌ونقل عمومی شهر چانه‌زنی کند. به عبارت دیگر اگر کلیددار تهران می‌خواهد نمایش تاثیرگذارتری را روی پرده ببرد بهتر است در روزهای آلوده پایتخت برای دقایقی با دوچرخه‌اش مقابل ساختمان پاستور بایستد و یادآور شود آلودگی هوای تهران جدی است و دولت نه‌تنها به تعهداتش درخصوص توسعه مترو عمل نکرده بلکه حدود شش سال است که حتی یك اتوبوس هم به ناوگان حمل و نقل عمومی تهران اضافه نکرده است.

خبر

بحران زمین‌خواری در مازندران

ابراهیم حسن‌آبادی، فرمانده یگان حفاظت اراضی کشور گفت: مازندران بدترین وضعیت را در دریاخواری، جنگل‌خواری، مرتع‌خواری، کوه‌خواری و تغییر کاربری غیرقانونی اراضی در کشور دارد. حالا زمین‌خواری در مازندران به مرز بحران رسیده است.

وی ادامه داد: در پنج ماهه امسال ۱۴۱۱ مورد تصرف و تغییر کاربری زمین در استان مازندران گزارش شده است. از سوی دیگر به‌دلیل مشکلات اعتباری، اجتماعی و امنیتی فقط ۱۶ مورد قلع و قمع در این استان صورت گرفته است. وقتی برخوردهای قانونی اثربخشی خود را دراین استان نشان ندهد، مشکل زمین خواری نیز به راحتی حل و فصل نمی‌شود./ ایرنا

نهایی شدن افزایش هزینه کنکورها پس از تصویب هیات دولت

ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور درباره گران شدن هزینه‌های ثبت‌نام آزمون‌های وزارتخانه‌های بهداشت و علوم گفت: میزان افزایش هزینه قطعی نشده است و پس از تصویب هیات دولت، نهایی می‌شود. وی ادامه داد: بالتبع با گران شدن لوازم مصرفی، حق الزحمه‌ها و هزینه‌هایی که باید به محل برگزاری آزمون‌ها پرداخت شود، برآورد هزینه نیز بیشتر می‌شود. / مهر

افتتاح ۴۱ مرکز سلامت در سیستان و بلوچستان

۴۱ مرکز سلامت و پنج مدرسه برکت باحضور رئیس ستاد اجرایی فرمان امام در استان سیستان و بلوچستان به طور همزمان به بهره‌برداری رسید. محمد مخبر، رئیس ستاد اجرایی فرمان امام گفت: ۳۵۰ میلیارد ریال برای راه‌اندازی ۴۷ مرکز جامع سلامت در استان سیستان و بلوچستان هزینه شده است. مخبر با تاکید بر حمایت از دانش‌آموزان بی بضاعت افزود: تاکنون ۶۰ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل در سیستان و بلوچستان تحت پوشش حمایت‌های ستاد اجرایی فرمان امام قرار گرفته‌اند./ جام‌جم دیلی

براساس اطلاعات سایت شرکت کنترل کیفیت هوای تهران تا روز گذشته پایتخت ایران از ابتدای سال ۲۵ روز پاک، ۱۷۷ روز سالم، ۳۵ روز ناسالم برای گروه‌های حساس و یک روز ناسالم را تجربه کرده است

عکس:
چاوش هماوندی
جام‌جم

مروری بر چند عدد تکان‌دهنده که با آلودگی هوا ارتباط دارد

اعداد دودی

مریم خباز
جامعه

دیگر شور آلودگی هوا در تهران در آمده، آسمان آبی دیگر دارد خاطره می‌شود و پاییز و زمستان تمیز و سالم، کم مانده در این شهر و شهرهای پیرامونی اش بایگانی شود. آخر این آسمان است که تهران دارد؛ خاکستری و غبار آلود؟ بوی دود می‌دهد هوای این شهر، هر دمی که فرو می‌رود سنگین است و بازدمش سنگین تر. انگار سنگی بزرگ گذاشته اند روی سینه هرکدام از ما یا مثل این که در فضای شهر دارند پیاز خرد می‌کنند که چشم‌ها این همه می‌سوزد.

با این که شرکت کنترل کیفیت هوای تهران شاخص آلودگی هوای دیروز را عدد ۱۳۱ اعلام کرد و این عدد گویای هوایی است که فقط برای گروه‌های حساس، ناسالم است ولی خیلی‌ها شك کردند که مبادا این عددها حقیقی نباشد و برای کنترل جو روانی جامعه و احیانا خدشه دار نشدن کارنامه عملکرد مسؤولان دارد با اعداد بازی می‌شود.

البته تهران دیگر فقط یك شهر آلوده با ماجراهای اینچنینی نیست، تهران شهری است که دارد به مردمش آسیب می‌زند و هزینه به آنها تحمیل می‌کند. تهران در کمین سلامتی ساکنانش نشسته و مدام آلودگی به خوردشان می‌دهد و پاییزی را که عاشق است و زیبا، دارد برایشان خطرناك می‌کند.

۲۵

حالا دیگر با قاطعیت می‌شود گفت ترافیك تهران در سال‌های اخیر بیشتر شده چون محمدرضا مهماندار، رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی پایتخت این عدد را اعلام کرده و توضیح داده که افزایش ترافیك، معلول افزایش ۲۵ درصدی تعداد خودروها در سه سال اخیر است.

مهماندار، می‌گوید سه سال گذشته تهران چهار میلیون خودرو داشت که اکنون این عدد رشد کرده و به پنج میلیون و صد هزار رسیده، موضوعی که آن را کنار طرح ترافیك جدید چید و گفت مردم ناچار شده‌اند از معابر پیرامونی محدوده زوج و فرد سابق تردد کنند و باعث شوند ترافیك از معبری به معبر دیگر منتقل شود.

رئیس پلیس راهور پایتخت که در واقع دیروز گویی از زبان مردم حرف می‌زد این را هم گفت که چون حمل و نقل عمومی به‌خصوص در عصرها پاسخگوی نیاز مردم نیست آنها به استفاده از خودروی شخصی ترغیب می‌شوند که نتیجه اش می‌شود ترافیك سنگین در جاهایی مثل تقاطع نیایش و ولیعصر، میدان ونك یا پل پارك وی.

۱۶۱

وقتی می‌گوییم تهران، حواس‌ها بیشتر می‌رود سمت شهرتهران، ولی تهران که فقط شهر تهران نیست و مقصود استان تهران نیز هست. حال هوای استان تهران اصلا خوب نیست. شهری دیروز با شاخص ۱۶۱ آلوده‌ترین بخش تهران بود در حالی که شهرستان‌های پیشوا، ملارد، ورامین، رباط‌کریم و پاکدشت نیز داشتند با آلودگی هوا دست و پنجه نرم می‌کردند و هوایشان برای گروه‌های حساس ناسالم بود. البته شاید بخت این شهرستان‌ها امروز و فردا باز شود چون محمد رستگاری، معاون پایش و نظارت محیط‌زیست استان تهران گفته است گرچه این شرایط تا پایان ظهر پنجشنبه ادامه دارد، ولی از آن به بعد وضعیت هوا ناپایدار می‌شود و رو به بهتر شدن می‌رود.

۳

روز سه‌شنبه که قرارهفتگی شهردارتهران برای استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی و گاهی نیز دوچرخه است، حین دوچرخه سواری گفت اگر در تهران باد بوزد و باران بیاید هوا بهتر می‌شود. خب! چون او چشم بسته غیب گفته بود این جمله اش دستمایه طنز و شوخی در برخی محافل خبری و غیرخبری شد تا این که دیروز نیز در حاشیه جلسه هیات دولت همین حرف را تکرار کرد. او گفت برای کاهش آلودگی راهی جز وزش باد، بارش باران و کاهش تردد خودروها وجود ندارد و بعد هم از مردم خواست از خودروهای شخصی تك‌سرنشین کمتر استفاده کنند. پیروزحناچی اینچنین خود را کسی شبیه بقیه مسؤولان که تا به حال درباره راه حل‌های کنترل آلودگی هوا اظهار نظر کرده‌اند نشان داد، کسی که فقط سه راه حل در چنته دارد.

۵

حالا که وضع هوا بهتر نمی‌شود و از مسؤول تا مردم گرفته همه در دوری باطل افتاده‌اند شاید این پنج خوراکی بتوانند به کمك مردم اسیر در شهرهای آلوده برسند، مثلا مصرف مواد غذایی حاوی ویتامین‌های A، C و E.

طبق گفته متخصصان تغذیه، ویتامین C در این فصل در مرکباتی مثل پرتقال، لیموشیرین و نارنگی در دسترس است و سبزیجات سبز رنگ و نارنجی مایل به قرمز مثل هویج و گوجه فرنگی منبع غنی ویتامین A و پیش‌سازهای آن هستند. ویتامین E نیز می‌شود درجوانه گندم و غلات سبوس‌دار پیدا کرد. در روزهای آلوده که آلاینده‌ها و ذرات معلق در هوا جولان می‌دهند نیز مانع تابش مستقیم اشعه ماوراء بنفش به پوست و جذب ویتامین D می‌شود، بنابراین استفاده از داروهای مکمل حاوی این ویتامین توصیه می‌شود. علاوه بر ویتامین‌ها، چربی امگا ۳ نیز که در ماهی‌ها و محصولات دریایی یافت می‌شود سپر خوبی برای مقابله با اثرات مخرب هوای آلوده است.

۲/۳

عدد اعشاری ۲/۳ را سه سال قبل بانك جهانی در گزارش خود اعلام کرد و اشاره اش به از بین رفتن ۲/۳ درصد از تولید ناخالص کشورمان درجریان آلودگی هوا بود. این گزارش می‌گفت آلودگی هوا برای خاورمیانه و شمال آفریقا ۹ میلیارد دلار هزینه به‌دنبال دارد که بیشترین آن متوجه ایران و مصر است. حالا اقتصاددان‌ها باید آمار این گزارش را با آمار خسارت ۳۰۰ دلاری آلودگی هوا برای هر تهرانی تطبیق بدهند تا مشخص شود که آیا برهم منطبق هستند یا خیر که اگر منطبق هم نباشند به هر حال هر دو دارند به یك حقیقت تلخ که خالی شدن جیب ما مردم به خاطر آلودگی هواست، اشاره می‌کنند.

البته بیایید نگاهی جهانی داشته باشیم تا کمتر از این بابت حرص بخوریم و بدانیم که معضل آلودگی هوا و خساراتش به مردم، معضلی جهانی است. گزارش مجمع جهانی اقتصاد نشان می‌دهد آلودگی هوا هر ساعت ۸۰۰ نفر را به کام مرگ می‌کشد که می‌شود در هر دقیقه ۱۳ نفر که اتفاقا اغلب این مرگ‌ها نیز در کشورهای درحال توسعه اتفاق می‌افتد که ۶۰ درصدش نیز سهم زنان و کودکان می‌شود.

در آمریکا نیز که قبله آمال خیلی‌هاست طبق همین گزارش، هرسال ۵ درصد از تولید ناخالص ملی به خاطر آلودگی هوا از بین می‌رود که این خسارت برای سال ۲۰۱۴، ۷۹۰ میلیارد دلار بود.

۱۲

شاید شینا انصاری، مدیرکل محیط‌زیست شهرداری تهران توپ مسؤولیت‌ها را به شیوه‌ای نرم و لطیف در زمین مردم انداخته باشد، ولی وجود منابع آلاینده در تهران را که سهم بزرگی در آلودگی این شهر دارند، نمی‌شود نادیده گرفت. عدد ۱۲ به حرف‌های مسعود زندی، رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرتهران اشاره دارد که تعداد واحدهای آلاینده پایتخت را نشان می‌دهد که به گفته او در شش ماه اول سال ۹۸ جمع‌آوری شده‌اند.

گویا از ابتدای امسال، ۳۴۹ واحد صنعتی، تولیدی وخدماتی در تهران پایش و ۷۱ واحد آلاینده جدید شناسایی شده که برایشان پرونده زیست محیطی تشکیل شده که همگی متعهد شده اند برای رفع آلودگی‌ها اقدام کنند. البته حساب این واحدها از آن ۱۲ واحد آلاینده جداست چون اینها به کلی جمع‌آوری شده‌اند و پرونده شان مختومه شده است.

از عدد ۳۰۰ دلار حرف می‌زنیم، از عددی که تقریبا می‌شود سه میلیون و ۳۰۰ هزارتومان که به گفته شینا انصاری، مدیرکل محیط‌زیست شهرداری تهران سهم هر نفر است از خسارات ناشی از آلودگی هوا

۳۰۰

داریم از عدد ۳۰۰ دلار حرف می‌زنیم از عددی که تقریبا می‌شود سه میلیون و ۳۰۰ هزارتومان که به گفته شینا انصاری، مدیرکل محیط‌زیست شهرداری تهران سهم هر نفر است از خسارات ناشی از آلودگی هوا.

هر کدام از ما تهرانی‌ها با پمپاژ هوای آلوده به ریه‌هایمان که منجر می‌شود به ابتلا به انواع بیماری‌ها و سپس مراجعه به مراکز درمانی، سالانه داریم این همه خسارت می‌دهیم تازه اگر این عدد دقیق باشد و لطمه‌ای که می‌خوریم بیش از اینها نباشد.

به هرحال شینا انصاری می‌گوید خسارت ناشی از آلودگی هوا در پایتخت سالانه ۲/۶ میلیارد دلار است که با احتساب جمعیت ۸/۷ میلیونی تهران، سهم هر نفر از این خسارت ۳۰۰ دلار می‌شود، تقریبا برای یك خانواده پنج‌نفره حدود ۱۶ میلیون تومان.

البته خانم مدیرکل معتقد است اگر مردم از خودروهای شخصی خود کمتر استفاده کنند، به حمل و نقل عمومی رو بیاورند، خودرویشان را دوره‌ای کنترل کنند و معاینه فنی را جدی بگیرند کل هزینه‌ای که می‌پردازند به مراتب کمتر از سهم ۳۰۰ دلاری از خسارت‌های آلودگی هوا خواهد بود.

این درحالی است که براساس اطلاعات سایت شرکت کنترل کیفیت هوای تهران تا روز گذشته پایتخت ایران از ابتدای سال ۲۵ روز پاک، ۱۷۷ روز سالم، ۳۵ روز ناسالم برای گروه‌های حساس و یک روز ناسالم را تجربه کرده است. بنا براین باید به مدیران سازمان‌های مسؤول یادآور شد که توجه نکردن به بهبود کیفیت هوا هر سال هزینه سنگینی به کشور تحمیل می‌کند و چنانچه برای این مهم تعامل لازم بین دستگاه‌ها شکل نگیرد نمی‌توان به بهبود کیفیت هوای کلانشهرهای کشور امیدوار بود.

۲۰

انگار که مشت به سندان کوبیده باشیم برخوردمان با آلودگی هوای تهران نیز بی‌فایده بوده است؛ طیبه سیاوشانی عضو مجمع نمایندگان تهران که لااقل این‌گونه می‌گوید.

او دیروز به خانه ملت گفت که به واسطه تعطیلی‌های پی در پی مدارس به سبب آلودگی هوا به این موضوع ورود خواهد کرد و این موضوع را در نشست مجمع نمایندگان تهران به بحث خواهد گذاشت.

اعتراض او به تلاش ۲۰ ساله‌ای است که برای کاهش آلودگی هوای تهران انجام می‌شود ولی باز هم در موقع لازم، مسؤولان می‌خواهند با راه‌حل‌های موقتی مثل تعطیل کردن مدارس به زعم خود گروه‌های حساس را نجات دهند.

عضو مجمع نمایندگان تهران در مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: بی‌تردید مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس در مورد روزهای بیشمار تعطیلات پیش‌بینی شده و نشده و لطمه‌ای که به نظام آموزشی کشور وارد می‌کند با برگزاری جلساتی ورود پیدا خواهد کرد.

۳۸۳۸

این عدد زُند، یك عدد دردناك است که ثابت می‌کند هم مسؤولیت‌های اجتماعی درجامعه ما ضعیف است و هم کنترل‌های نهادهای مسؤول. عدد ۳۸۳۸ مربوط است به تعداد کامیون‌های دودزا که از ساعت ۱۰ شب دوشنبه تا ۶ صبح دیروز به روایت علی پیرحسینلو، مشاور معاون حمل ونقل شهرداری تهران در پایتخت تردد کرده‌اند، آن هم در شرایطی که ورود کامیون‌ها به تهران در این زمان مطلقا ممنوع بوده است.

با توجه به این که این ممنوعیت تا امروز ادامه دارد، پیرحسینلو از فضای مجازی و حساب توییتری‌اش مدد گرفته تا به باعث و بانی این وضعیت اشاره کند، به پلیس که عملا ممنوعیت تردد را که مصوبه کمیته اضطرار آلودگی هواست اجرا نکرده است.

دست شهرداری تهران برای توپیدن به پلیس راهور البته پر تر از یك نوشتار توئیتری بود چون رئیس مرکز کنترل ترافیك پایتخت نیز گزارشی در اختیار دارد که نشان می‌دهد خودروهای دیزلی در پایتخت آزادتر از آنی هستند که تصور می‌شود.

ماجرا این است که خودروهای دیزلی سنگین و نیمه سنگین در شهر تهران مسبب تولید اکسیدهای گوگرد و ازت و همچنین ذرات معلق هستند، ولی بررسی‌های مرکز کنترل ترافیك نشان می‌دهد سه‌شنبه‌شب، در چند مقطع ورودی شهر مانند بزرگراه‌های آزادگان و شهید خرازی به‌دلیل تردد زیاد کامیون‌ها، پلیس راهور موفق به کنترل کامل آنها نشده و در بزرگراه‌های صدر، امام علی(ع)، شهید بابایی و شهید زین‌الدین نیز خودروهای دیزلی تردد کنند.

۱۰۵۰۰۰

باورش سخت است ولی در هشت ماه امسال فقط یك میلیون و ۵۰ هزار خودرو در تهران به مراکز معاینه فنی مراجعه کرده‌اند؛ آماری که حسین مقدم، سرپرست ستاد معاینه فنی خودروهای تهران به آن اعتراض دارد.

شاید رانندگانی که معاینه فنی ندارند تنبلی می‌کنند، شاید هم از خلایی آگاهند که به گرفتن معاینه‌فنی تن نمی‌دهند، سندش نیز این که برخی از دوربین‌های ورودی شهر تهران که توسط شهرداری نصب و آماده بهره‌برداری شده مجهز به کد تخلف معاینه فنی نیستند.

مقدم نمی‌داند که علت این وضعیت چیست ولی از پلیس و دستگاه‌های مسؤول خواسته است تا به خاطر کاهش آلودگی هوای تهران هم که شده دست به اقدام بزنند.